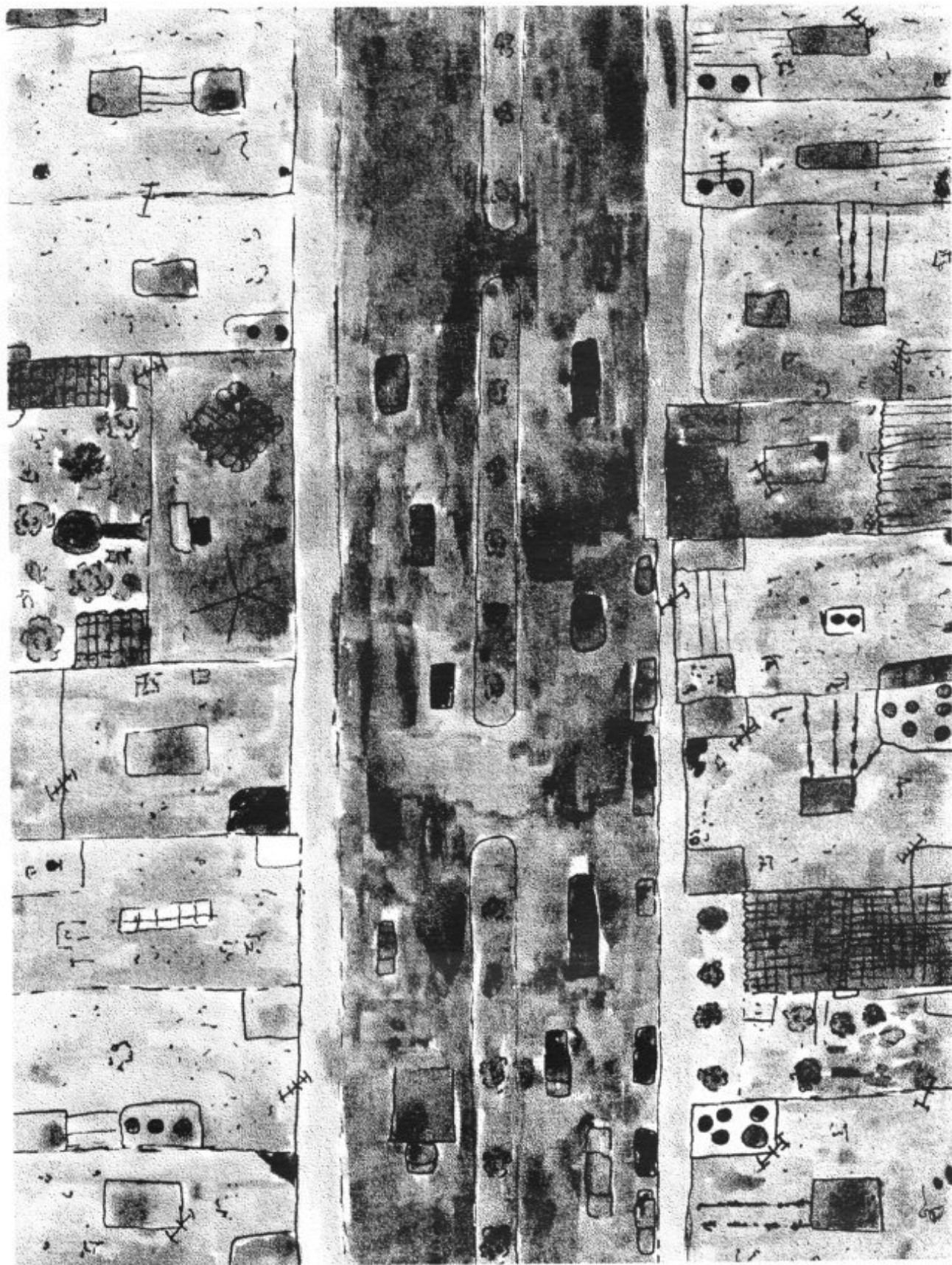

flor de card

Sant Llorenç des Cardassar * Abril de 1997 * núm. 237

L'Auditòrium

El Gabinet de Mitjans de Comunicació de la Presidència del Govern Balear ens va trametre un fax on s'assenyalava que en el Consell de Govern de dia 11 d'abril s'havia d'aprovar el projecte de Centre Cultural de Cala Millor. En aquest centre, que els polítics solen donar el nom d'Auditòrium, s'hi realitzaran activitats culturals, musicals i socials durant tot l'any i també ha d'estar destinat a captar turisme en temporada mitja i baixa. Els costos previst de la inversió són de 346.118.331 ptes., de les quals el Govern Balear en posarà 207.670.999 (62.301.300 durant l'any 97 i 145.369.699 durant el 98); la resta, 138.447.332 ptes. serà finançat per l'Ajuntament de Sant Llorenç i l'Associació Hotelera de Cala Millor. Fins aquí la nota oficial.

La primera cosa que ens ve al cap és que podria esser molt interessant disposar d'un local actiu i atractiu a la zona costanera, un focus d'activitats que no disposen els altres municipis de la comarca i que podria marcar una diferència de qualitat per als nostres visitants. De fet, la distància de Palma, on l'oferta és molt major, fa que ens hàgim d'espavilar si volem turistes de cap a cap d'any, i l'esport i la cultura podrien ajudar molt bé en la tasca.

Però també tenim preguntes que no sabem respondre: Quines activitats organitzaran que donin peu a què un alemany o un anglès decideixin venir a Cala Millor en temporada baixa precisament per veure-les? Qui gestionarà l'Auditòrium, un equip amb solvència contrastada i experiència en aquests afers o el delegat de turisme? Quants milions haurà de pagar l'Ajuntament de Sant Llorenç per a la seva construcció? Hi col·laborarà el de Son Servera? Hi haurà contribucions especials per als veïnats? Si l'Auditòriu de Palma té un dèficit anual de proporcions considerables, qui es farà càrrec de les persumibles quebres del nostre? Quin pressupost de manteniment tindrà? Quant personal nou haurem de contractar?

Potser se'ns acusi de porucs, però nosaltres som del parer que una altra vegada hem començat la casa per la teulada. Fins ara pràcticament les úniques activitats lúdiques que s'han organitzat de cara al turisme han estat les de "Un hivern a Mallorca" i les "Setmanes del turista"; no tenim, per tant, gaire experiència en aquest camp. Per això creim que hagués estat millor muntar primer un programa d'actes que servis d'experiència pilot i dur-les a terme en els salons dels hotels, i si veien que la cosa tenia futur parlar després de construir uns locals més adequats. Però envestir la idea amb unes despeses inicials de 350 milions -més els extres- i un caramull més cada any per al seu manteniment, ho considerem un risc massa elevat per la part que toca a l'Ajuntament de Sant Llorenç.

Flor de Card

Revista d'informació general de Sant Llorenç des Cardassar (Mallorca)

Adreça: carrer de Sant Llorenç, 36

Telèfon: 569119

Publicitat: Maria Galmés * Telèfon: 569509

Abril de 1997

Número 237

Dipòsit legal: 765-1973

Edita: Associació cultural Flor de Card

Imprimeix: Gràfiques Muntaner (Manacor)

Director: Josep Cortès Servera

Consell de Redacció: Felip Forteza
Guillem Quina
Joan Santandreu
Guillem Soler

Col·laboren

		Portada
Guillem Caldentey		
Guillem Pont	Els quatre clotets	3
Diversos	Batec	4
Francesca Sureda	L'hospital de Manacor	6
Nicolau/Simonet	Demografia	8
Jospe Cortès	Son Peretó	9
	Un intent frustrat	9
	Tal dia com avui	10
	La carretera de...	24
Maria Caldentey	Un temps, un Poble	10
Unió Mallorquina	Comité local	10
Jaume Galmés	Lira d'Or	11
	Sonets	12
	L'Amiga	14
Ramon Rosselló	Notes històriques	15
Damià Pons	M. López Crespi	16
Ignasi Umbert	Sembla com si...	18
Guillem Llull	Festes de Son Carrió	19
Xesc Umbert	El temps	20
Maria Galmés	Si lleu...	22
	Comptabilitat	
Miquel Mulet	Missioners	23
Bel Nicolau	Distribució	

Guillem Pont 3.- RETALLS**1.- UNA ALTRA DE CAMINS!**

Últimament em sent obsessionat pels camins. Potser ho hauria de considerar patològic, però... Em preocupa fort el què i el com de Mallorca, del terme municipal llorencí, a l'any 2092 Em dol internament comparar aquella terra (paisatge, llengua, costums, ésser...) que vam rebre dels nostres avantpassats i la que, presumiblement, transmetrem als nostres néts. Ja solament em resta l'esperança de preservar els monuments i els camins. I encara en tenc dubtes!

Tornant als camins. Hi ha una primera distinció bàsica i fonamental: camins públics i camins privats. Solament són camins públics aquells que són propietat de la comunitat, de l'Ajuntament. Aquells que no tenen propietari registral, i/o que consten als plànols cadastrals. En altres ocasions són limitats drets de pas o terrenys particulars en forma de camí. Amb tot i amb això els pagesos distingeixen tres tipus de camins, segons la seva amplada:

- camins d'establició, aquells que es dissenyaren en establir-se les possessions llorencines. La majoria en el primer terç de segle. Tenen una amplada de 21 palms.

- camins de carro, normalment són solament drets de pas i tenen 16 palms d'amplada.

- camins de ferradura, per als quals solament es podia passar a peu o amb una bístia enganxada a l'arada, el mantí de la qual descansava sobre lespatla del pareller. Tenen una amplada de 6 palms.

M'han contat que camí és l'espai -situat entre les mides assenyalades- que va des de la terra al cel. És norma de bones costums avisar al propietari de la terra d'on pugui néixer la vegetació que envaeix un camí abans d'actuar per compte propi. En moltes escriptures hi consta l'obligatorietat -no sempre respectada- que té tot propietari de conservar i cuidar el troc de camí que pega a la seva finca. Una altra cosa a considerar és que no hi ha finca sense camí (o pas).

2.- LA CARRETERA VELLA DE MANACOR

Des que anava a Manacor en bicicleta -i de llavors ençà ja he perdut molts dels cabells que portava- em deman: Fins quan? Fins quan tendrem fetge per aguantar l'accident setmanal -generalment petit però constant- que es produeix a l'encreuament de la carretera vella de Manacor? Manacorins, serverins, artanencs, gabellins, llorencins... i més d'un estranger hi ha deixat part de la sang, o si no, del jornal.

No hi ha dret, no hi ha dret però... anys i anys que passen sense solucions. No deu ésser políticament convenient reivindicar la solució d'aquestes petites coses.

Adesiara, no sempre, quan llegesc alguna notícia curiosa a la premsa, retall el trocet de periòdic i el pos en un determinat indret. Moltes vegades passa que, després de covar-les una temporadeta, acaben a la paperera. Altres vegades, poques, en faig un recull per temes, que guard... i resta perdut en algun indret dels prestatges. Aquesta vegada em serveixen per fer-ne un clotet. No calen comentaris. Els titulars parlen sols:

Balears. 26.11.96: «LOIT confirma que mil milions de persones en el món no tenen feina»... «suposa el 30% de la força de treball total del planeta...»

D. de Mallorca. 14.09.1996: «El alcalde de Sant Llorenç solicita una rotonda y semáforos a Matas»

Ultima Hora. 12.12.96: «Mas de medio millón de niños son utilizados para trabajar en España. UNICEF pide un esfuerzo global para acabar con la explotación infantil».

Diari i dia imprecís: «Sant Llorenç. Multa de dos millones por una obra ilegal... Ute Haschke... La afectada, que no ha sido localizada, no ha recurrido...»

Ultima Hora. 22.04.97: «...al ser funcionario siempre he acudido a la sanidad privada...»

Balears: 08.04.97: «El Consell tramita 325 sol·licituds per edificar al sòl rústic... El segueix el terme de Sant Llorenç, amb 40 expedients, municipi de forta implantació nacionalista i de territori petit...»

4.- EL PLOM

Certament estam sotmesos a la força del desconeixement. De la mateixa manera que estam condicionats per l'ensenyament informal ho estam per totes aquelles coses que ens afecten sense saber-ho i que, sembla ésser que són moltes. I és que, malgrat les vanitats i les pretensions, no deixam d'ésser minúscules partícules immerses en un immens univers i en un moment imprecís d'aquella altra immensa magnitud que resulta ésser el temps.

L'altra dia, de pagès, uns científics arribaren a la conclusió, potser encertada, que un dels motius de l'inici de la decadència romana fou el plom. Ingerir petites quantitats de plom -recordi's que fins fa poc totes les canyerics de l'aigua corrent de les cases eren de plom- afecta negativament a l'estómac, al fetge, al ossos... i fins i tot al cervell. I nosaltres, sense saber-ho!

Us podeu imaginar el que passarà quan un dia s'arribin a descobrir els efectes nocius, ara encara poc coneguts, del plàstic? O dels nombroses productes químics que ingerim diàriament de forma incontrolada i inconscient? El contingut abstracte del mot demà potser desconcertant (es miri com es miri)

L'OBRA DE LA SEU

L'Institut d'Estudis Balearics, coincidint amb la festa del llibre (23 d'abril), ha publicat «*L'obra de la Seu. El procés de construcció de la Catedral de Mallorca en el tres-cents*», de Joan Domenge i Mesquida.

Aquest estudi sobre la construcció de la Seu es dugué a terme per mitjà dels llibres de comptabilitat de les obres, de la gerència i l'administració financera de la fàbrica, del proveïment dels materials i de la realització de les obres.

Pertany a l'estudi de la seva tesi doctoral, que va llegir el setembre de 1993 a la Universitat de Barcelona (Flor de Card, Agost-Setembre 1993, nº197).

Amb aquesta publicació es posa a l'abast de la gent un estudi de l'edificació de la catedral de Mallorca, que tots tindrem oportunitat de poder consultar per conèixer més de prop l'edifici més emblemàtic de Mallorca.

A DOBLE ESPAI

L'endemà de Sant Jordi, la companyia Gom Teatre, va estrenar «A doble espai», un espectacle amb música, versos, paraules, escenes... sobre poemes de Miquel Àngel Riera (Manacor, 1930) i de Damià Huguet (Campos, 1946), i que tots dos ens deixaren l'estiu passat.

El Teatre Principal de Palma fou l'escenari escollit per l'esdeveniment, però les persones que no hi pogueren acudir tendran l'oportunitat d'assaborir els versos dels autors amb les paraules i els gestos de Jaume i Joan Gomila, a Manacor i també a Campos.

L'assessorament escènic ha estat de Rafel Duran, i la coordinació musical de Tomeu Matamalas.

S'ALFABIA

Dijous Sant (avui que es dia de festa), s'innagurà el nou bar del carrer Major anomenat S'alfabia. El local, que té un cert gust, molt ben aconse-

guir, a cafè de fotografia en blanc i negre, estò on abans era "sa botigueta" de les germanes Lull. Cal dir que el bar també el duen aquestes simpàtiques senyoretes.

Des d'aquí, els components del Batec els voem donar molt de coratge per tirar endavant i que no passin pena que ja hi anirem a demanar un tassó d'aigua i un «palillo».

EXPOSICIONS

Una feinada! Aquesta era l'expressió que més se sentia dia 19 d'abril quan es varen inaugurar les exposicions dels cursos d'adults; i és veritat, perquè feina n'hi ha molta i molt ben feta.

Per ventura el més cridava l'atenció com a novetat eren les confeccions de *macramé* i l'excel·lent muntatge de diapositives. Així i tot, però, no deslluïren de cap manera les fotografies, els brodats de punt mallorquí, així com la decoració i la ceràmica, sense oblidar les pàtines damunt guix i la conservació de mobles.

Enhorabona i que l'any que ve els alumnes ens tornin sorprendre amb feina tan ben feta.

SETMANA SANTA

Setmana de novetat, a nivell parroquial, ja que les celebracions d'aquests dies foren, si més no, un poc diferents, llevat de la processó del Divendres Sant, que hi havia un moment que pareixia que la Verònica i la Dolorosa deixarien el carro propi i pujarien al de la Creu, de tan estretes que anaven.

Els altres dies hi hagué novetats, començant pel Diumenge del Ram. L'acte va començar a les 19.30 i els *Dotze sermons* estaren integrats dins la primera part de l'Eucaristia, amb la participació de les confraries de la Verònica, la Dolorosa i el Sant Crist, quan habitualment només hi assistia aquesta darrera. També va sortir la imatge de la Verònica, que feia alguns anys que no la treien.

Els actes del Dijous, Divendres, i Dissabte, llevat de les processons transcorregueren com cada any, també amb la poca gent de sempre. Però una vegada arribat el Diumenge de Ressurrecció tornen les novetats: dematinet ens toca aixecar-nos per anar a veure la Mare de Déu pegar els tres botets i els centurions més de quatre, i les sorpreses vengueren de dues en dues, ja que la Mare de Déu la varen haver restaurada, mudada i, sobretot, li havien llevat aquells cargolins que ja eren tota una arna; havien deixat la imatge que parixia que havia tornat jove. L'altra vengué donada per part de la banda de Música, que s'adonaren que la Balanguera ja està declarada oficialment Himne de les Balears i la tocaren en lloc de la Marxa Reial (a les nostres orelles han arribat notícies que els joves integrants de la banda tengueren molt a veure en el canvi).

Després de l'ofici tothom a berenar de freixura, i l'endemà tots els qui tengueren passegera no els tocava fer feina ompliren el senalló de panades i robiols i li pegaren cap aquí o cap allà.

FESTA DEL LLIBRE

Per seguir la tradició Sant Llorenç va fer una ressenya el 23 d'abril, festa del llibre. Es volia donar ressò a la figura de Mn. Salvador Galmés, cosa que creim que és una excusa beneïta, ja que cap acte va anar vinculat amb aquest llorenç. Es van realitzar diversos actes a Son Carrió i Sant Llorenç.

A Son Carrió el divendres 18 hi havia el jove escriptor Hector Hernández, que va preparar "Literatura juvenil per passar-ho bé". El dilluns 21 la biblioteca va explicar el conte "L'osset"; el dissabte hi va haver un taller de teresetes, en Joan Petit "Patufet".

A Sant Llorenç els actes foren més escassos, la biblioteca va narrar un conte als nins el dimecres 23. La setmana del llibre va acabar amb la presentació del llibre de Gabriel Galmés "El rei de la Selva"; (aquest escriptor ma-

nacori és col.laborador habitual del 7setmanari, a la secció Teologia i Geometria). L'acte va tenir lloc a la sala de Sa Nostra.

Com és habitual també hi va haver venda de llibres, que aquest any va passar molt desapercebuda perquè es va fer a la plaça de l'Ajuntament i amb un horari molt reduït.

Des d'aquí voldriem fer saber al regidor de cultura i als seus col.laboradors que a la zona costanera també es podrien fer actes cultural, que no fan festa del llibre a Sa Coma, S'Illot, Cala Millor...? També que la venda de llibres es podria fer a la biblioteca, a part de la plaça, així molta gent, aprofitant la visita a l'exposició dels cursos del Centre d'Adults, també visitaria la biblioteca, cosa tan necessària al nostre poble.

També es podria fer qualche concert, que ara està molt de moda fer concerts per Sant Jordi. L'any que vé sortirà més bé!

OBRES A LA CARRETERA DE SON CARRIÓ

Durant els darrers mesos s'han duit a terme una sèrie d'obres a la carretera de Son Carrió: segons a on s'ha examplada, s'ha esfaltada tota, i s'ha ar-

reglat la paret que hi ha abans del pont que va cap a Son Carrió; també s'ha fet una tasca de drenatge i han posat nous rètols direccionals. Al creuer de S'Illot s'ha fet una rotonda.

Tota una sèrie d'obres que eren ben necessàries, sobretot de cara als turistes.

NOTA ACLARATÒRIA: SA VERGA

A qualche persona d'aquest col·lectiu se li han fet amenaces per un mal entès que hi va haver a la passada revista. Nosaltres volíem fer entendre que els joves que van a Sa Verga han de pensar que vivim en un poble, i per tant ens hem de comportar d'una manera civilitzada, és a dir fora tirar tassons, fora «pixar» al carrer (hi ha llocs per anar a orinar), etc. Sempre es pot fer bauxa fora haver de fer brutors.

El poble també ha de pensar que a Sa Verga hi va tot un grup de joves que quan són al pub no estan damunt la carretera, ni fan altres brutors a altres indrets de la vila.

També hem de mencionar que els cambrers no tenen la culpa de què alguns llorencins siguin uns incivilitzats, massa fan ells quan qualcú obri una finestra o

fa una grosseria.

CONCERT DE PRIMAVERA

Amb un grapat de peces a les que no ens té avesats, el director Sapiña (música de bandes sonores) donà enguany al concert de primavera un aire renovador. Com sempre, amb molt de públic, es presentaren els nins i nines que amb molt d'esforç, poc a poc podran tocar primer a la banda juvenil i després a la d'adults.

ANTONI RIERA MELIS

El dia 24 d'abril n'Antoni Riera Melis va llegir el discurs de recepció a l'Institut d'Estudis Catalans, en un solemne acte celebrat a la Sala Prat de la Riba de l'Institut.

El discurs versà sobre *Senyors, monjos i pagesos: alimentació i identitat social als segles XII i XIII*, un tema que n'Antoni té ben rovegat i del qual és un dels gran especialistes de l'estat Espanyol.

El Sr. Manuel Mundó, president de la Secció Històrico-Arqueològica, va tenir la gentilesa de convidar diversos membres de Flòr de Card a l'acte, però el correu va arribar quan ja s'havia duit a terme. De totes maneres, encara que no físicament, n'Antoni sap que li feïem costat en un acte tan assenyalat i per al qual li donam la nostra més cordial enhorabona.

J.Domenge, M.Febrrer, F.Fullana,
N.Jaume F.Ramon i D.Sánchez

Coincidint amb la de l'aeroport, la major obra pública i privada de Mallorca de tots els temps, durant el mes d'abril es va fer la inauguració oficial de l'hospital de Manacor, donant així per acabada una vella reivindicació de la comarca del Llevant. Vegem una petita cronologia dels fets que han possibilitat la seva apertura.

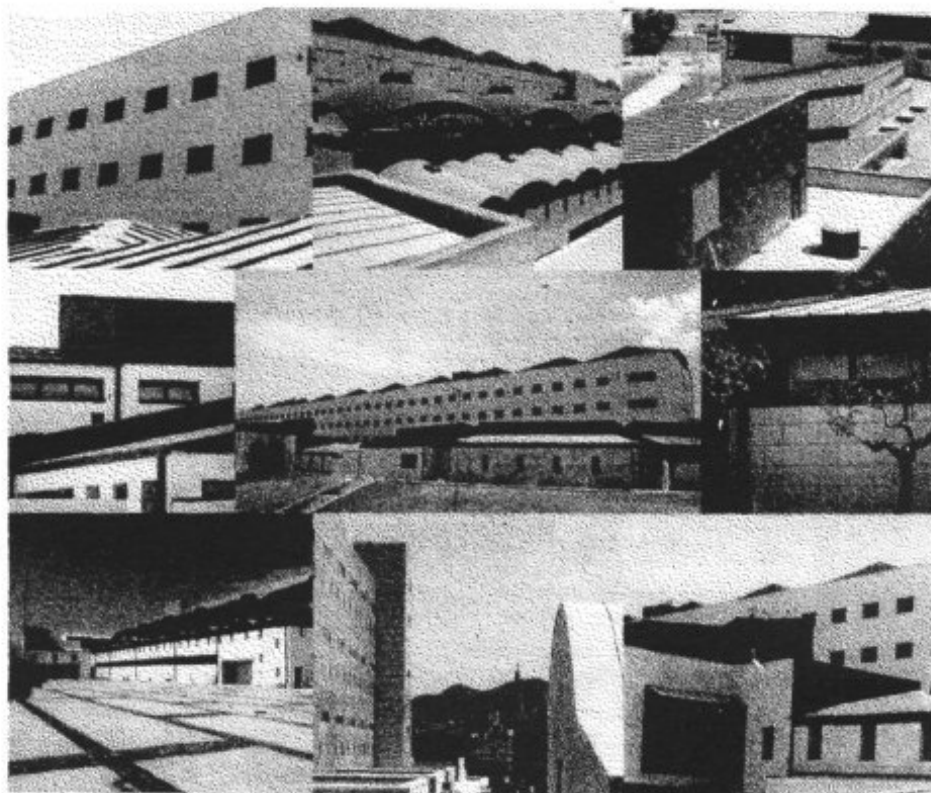
El 31 d'octubre de 1987 els ciutadans de la comarca de Llevant es traslladen a Palma per a manifestar-se en favor de la construcció d'un hospital a Manacor. Dia 16 de novembre arriba la notícia al batle de Manacor, des del govern central de Madrid, de la confirmació que s'hi construirà l'hospital.

L'ajuntament de Manacor inicia un procés d'expropiació de finques per aconseguir els vin-i-cinc mil metres quadrats que es requereixen per a la construcció de l'edifici. Aquests terrenys són cedits a INSALUD per l'ajuntament de Manacor dia 27 de febrer de 1989. La inversió inicial prevista és de tres mil milions de pessetes.

L'empresa Dragados i construcciones, concessionària de les obres, inicia els primers moviments de terra durant el mes de desembre de 1991. Acte seguit, s'inicien les obres, que acaben el mes d'octubre de 1995. Manquen, encara, per construir les vies d'accés al centre hospitalari. Comença així mateix, l'equipament de l'hospital.

Passat l'estiu de 1996 comença a funcionar el servei de radiologia. La premsa, però, ja havia publicat mesos abans fotografies de l'equipament tecnològic, que té un cost total de 670 milions de pessetes.

Mancava, aleshores, la contractació del personal i donar inici a l'activitat normal de l'hospital. D'aquesta manera, s'inicia un experiment per a la gestió de l'hospital que suscita simpaties però també una gran quantitat "d'antipaties". L'invent consisteix en la creació d'una fundació que s'encarregarà de la gestió de l'hospital. D'aquesta manera, INSALUD aporta les instal·lacions i una

"quota" fixa i deixa en mans de la Fundació la gestió de la institució.

Es realitzaren les proves de selecció de personal, a les quals es presentaren 4.500 sol·licituds. L'hospital comença a funcionar amb una plantilla de 320 treballadors. Quant a la contractació destaca la quantitat de gent de fora de Mallorca contractada. Malauradament no som prou hàbils per a crear treball per als ciutadans de les nostres illes. La política de personal fa que no existeixi funcionariat amb plaça definitiva, sinó professionals contractats.

Dia 22 i 23 de març se celebren les "Jornades de portes obertes", i unes cinc mil persones visiten les instal·lacions. Dia 1 d'abril de 1997 s'obren les consultes externes; dia 15 es posa en funcionament el servei d'urgències; paulatinament es comencen a posar en funcionament tots els altres serveis.

L'hospital té una capacitat de 185 llits, a més de serveis d'urgències, consultes externes, rehabilitació, diàlisi, hospital de dia i UCI. Aquests 185 llits han d'abastar una població de 108.000 habi-

tants, corresponents a la comarca de Llevant, Sineu i Muro.

Amb aquest hospital inclòs, les illes Balears continuaran tenint un percentatge de llits hospitalaris per habitant molt inferior al que tenen la mitjana de la resta de comunitats autònomes de l'estat espanyol. Això, sense considerar que a Balears hi ha un percentatge elevat de població de pas, que no té certificat de residència i que, per tant, no surt a les estadístiques i tampoc no està inclòs en el nostre índex de llits hospitalaris per càpita, quan realment els ocupa.

L'hospital de Manacor ha d'atendre exclusivament els assegurats a INSALUD encara que, segons rumors, s'està negociant l'atenció als pacients d'assegurances privades. Aquí potser ens hauriem de plantejar una sèrie d'interrogants: és correcte que la inversió pública es trobi a disposició dels assegurats a companyies privades? Hi haurà diferències entre els serveis que es donin als dos dipus d'assegurats? I prioritats a l'hora de tenir llit o hora de consulta?

En fi, la realitat és que ja tenim

un hospital aprop, amb tot el que això suposa de facilitat d'atenció en cas d'accident, infart... on moltes vegades la possibilitat de perdre o salvar la vida depèn del temps que es torbin a atendre el malalt; i també la comoditat dels acom-

panyants, que els permet atendre simultàniament els qui estan ingressats i les seves feines particulars.

Esperem que prest estigui enllestit de tot -a l'hora de redactar aquestes línies encara no havien acabat les obres a les

plantas superiors- i que els interrogants que plantejàvem es resolguin a favor dels usuaris de la sanitat pública.

Francesca Sureda

artblau
ARTESANIA EN METALLS

Caritat, 1 • Tel. i Fax 55 15 52
07500 MANACOR

En Felip Forteza, *Blau*, col·laborador de la revista, vol fer saber als seus clients que el dia 17 de maig inaugurarà les noves instal·lacions d'*Art*

Blau, al carrer de la Caritat, 1 de Manacor, ben al costat del local on les tenia fins ara.

Allà hi continuarà fent feines no-

ves i restauracions d'objectes antics de tota casta, a més de disposar d'un nou local d'exposició i venda d'estris, utensilis i obres de metall.

GABINET D'ESTÈTICA

AQUEST MES TENIM UNA NOVETAT:
EL LIFTING FACIAL I CORPORAL,
PER TAL DE COMBATRE LA FLACCIDESA
I L'APARICIÓ DE RUGES.
ANIMA'TI

CARRER DE SANT LLORENÇ, 47
TEL: 838255

TOT PER TV

NAIXEMENTS

* Dia 17 de març va néixer a Son Carrió na Maria dels Àngels López García, filla de n'Àngel i na Maria. Enhorabona i que la vegem casada.

* El dia 30 va néixer una nova llorencina: na Mònica Blaya Nadal, filla d'en Juan Antonio i na Maria. Salut!

* Dia 3 d'abril va comparèixer per devers Sa Coma en Pedro Pérez Pascual, fill d'en Pedro i na Maria Elena. Enhorabona i que segueixi fent tan bona cara.

DEFUNCIONS

Dia 18 d'abril, després d'una malaltia que la va mantenir immobilitzada els darrers quinze anys, va morir n'Antònia Roig Matamalas, a l'edat de 92 anys. Era la mare de n'Ignasi Umbert, col·laborador de Flor de Card i ex-batlle de Sant Llorenç. Descansi en pau.

NOCES D'OR

* El dia 29 d'abril va fer 50 anys que feren l'esclafit aquests dos jovencells de la fotografia. Es tracta de na Sebastiana Santandreu Jover i en Joan Adrover Miquel, el popular massatgista del Cardassar.

Tots els qui en un moment o altre han vist alleugerides les seves cames o reblanits els cops, els desitgen que en puguin complir altres tants i que tots ho puguem veure!

Bel Nicolau i Aina Simonet

NOTA

Per omplir aquest raconet que ens queda buit, volem recordar que en aquesta secció hi tenen cabuda tots els esdeveniments socials i demogràfics que s'estrevenguin en el poble o a llorencins que viuen a fora. Aquests darrers, com que no consten en els registres, moltes vegades ens passen per alt, per això agrairiem als parents o coneguts que ens els fessin saber. També ens agradaria que ens facilitassin fotografies, per tal com els lectors els identifiquen millor.

Viatges Ultramillor

agència de viatges del grup A. títol 999

Carrer del Sol, 19
Cala Millor (Mallorca)
Tel: 585720

Com és sabut, per mor de la deixadesa de l'Ajuntament de Manacor a l'hora de cercar solucions alternatives, la Comissió Insular d'Urbanisme del CIM va donar llum verda a la ubicació de l'Estació de Transferències de la comarca de Llevant a Son Peretó.

Per mirar de pressionar les institucions, les associacions hoteleres de Cala Millor i Cala Rajada han presentat una instància en la qual s'oposen a l'esmentada ubicació. Reproduïm la de Cala Rajada, signada per Ignasi Esteve, a la qual els de Flor de Card ens adherim incondicionalment, com ja ho fèrem l'any passat quan es va remoure el tema:

"En relació a l'acord pres per la Comissió Insular d'Urbanisme en data 1er d'abril de 1997, en el qual s'autoritzava la ubicació de l'Estació de Transferència de Residus Urbans de Manacor i comarca en el polígon 6, parcel·la 58 de Manacor, Juan Ignacio Esteve Plà,

com a President i en representació de l'Associació Hotelera de Cala Rajada"

MANIFESTA

1er.- Que considera totalment inadequat que l'esmentada Estació estigui ubicada al mateix costat de la carretera de Palma a Cala Rajada, per on passen diàriament una gran quantitat de turistes.

2on.- Que la nostra Associació està fent considerables esforços promocionals de la Zona per tal d'oferir un entorn de qualitat, i que l'impacte ambiental i ecològic d'aquesta Estació no afavorirà gens la nostra tasca.

3er.- Que la finca que recollirà l'Estació es troba dins la zona d'Afecció de la carretera, i el punt 4, article 7, capítol I del Reglament General de Circulació assenyala el següent: "*Quedan prohibidos, en concreto, los vertederos de basuras y residuos dentro de la zona*

de Afección de las carreteras, en todo caso, y fuera de la misma cuando exista peligro de que el humo producido por la incineración de las basuras o incendios ocasionales puedan alcanzar la carretera".

Per tot això

SOL·LICITA

Que l'Estació de Transferències de Manacor i comarca estigui situada en un indret on no perjudiqui els interessos de la nostra Associació i del públic en general, i que a tal fi es modifiqui el Pla Director de Residus Sòlids".

No sé si aclarirem res, però mans aplegades és ben segur que no. I quan hagin començat les obres no s'aturaran.

Josep Cortès

Un intent frustrat

Seguint les passes que donaren a Alaró i altres pobles a començaments dels anys 90, l'Associació de Jubilats de Sant Llorenç, de la mà de la seva presidenta, na Catalina Tomassa, va fer diverses gestions encaminades a muntar un local d'acolliment per a les persones que viuen totes soles i que no tenen mitjans suficients -físics o econòmics- per valer-se per elles mateixes. La idea era que això fos la primera passa per a una futura residència de jubilats.

En vista que, segons Miquel Cladera, representant a Manacor del CIM, en aquests tipus de locals només hi tenen cabuda les persones que es poden mane-

jar totes soles i no era aquesta la intenció de na Tomassa, la primera opció que es plantejaren fou que una al·lota llogàs la casa d'en Biel Siulo, ran de ca ses Monges i que funcionàs com si ella les acollís a caseva de forma particular. L'Ajuntament hi col·laboraria aportant un assistent social i un objector de consciència, a més de pagar el lloguer de la casa. Dificultats de darrera hora motivades per la responsabilitat subsidiària del propietari del local en cas que hi hagués problemes o denúncies, feren deixar de banda aquesta opció.

Amb l'assessorament jurídic d'un conegut advocat es plantejà una altra solució: que el llogater fos la pròpia Associació de Jubilats i que contractàs els serveis de persones competents per cuidar-se'n (ja en tenien dues de cercades que en aquests moments estan acabant els cursos pertinents). Els usuaris aportarien un 80% de la pensió de jubilació

o malaltia, i en els casos que fos possible, un poc més; l'Ajuntament es faria càrrec de la resta de despeses fins a nivellar-les amb els ingressos.

Arribats en aquest punt, però, segons paraules de na Tomassa, l'Ajuntament, representat pel batle i na Jerònia Mesquida, es va retirar del projecte i va donar el joc per escampat. Els seus arguments, sempre segons les mateixes fonts, eren que ho havien de deixar reposar momentàniament i que més envant, en un futur a mig termini, ja parlarien d'una possible residència.

D'aquesta manera queda aturat de bell nou un projecte del qual se'n parla des dels temps en què Bartomeu Brunet era el President de l'Associació de Jubilats, sense que a hores d'ara puguem assegurar quan es durà a terme ni tan sols si s'hi arribarà a dur mai.

J.C.

Tal dia com avui

ARA FA 90 ANYS

* Que es va beneir l'església de Son Carrió.

ARA FA 80 ANYS.

* Que la Junta Local de Primera Ensenyança acordà crear una escola nacional a Son Carrió.

ARA FA 65 ANYS

* Que es creà l'associació Centre Popular, amb seu la carrer de la Reina.

* Que Miquel Santandreu Ramonell ocupà la plaça d'apotecari.

ARA FA 35 ANYS

* Que el futbolista Pere Caldentey, *Comare*, inaugurà l'hotel PEYMAR, a S'Illot, el primer del terme de Sant Llorenç.

Josep Cortès

Un temps, un Poble i un obrir-se al món

Volem fer, volem ser!

Al començament d'un nou mil·leni, avui, volem sorgir, volem créixer i per això necessitam tota la vostra ajuda.

-Volem reunir un grup de gent, com més gran millor, amb moltes ganes de participar i organitzar activitats de tipus lúdic i cultural.

-Volem compartir el temps d'oci.

En aquesta nova era que està a punt de començar no podem permetre que un poble no es manifesti a través de la seva gent i a través de les activitats que aquesta organitzi. Hem d'obrir-nos al món. Com? Manifestant-nos amb personalitat pròpia, participant i creant.

Necessitam ser un poble, necessitam ser nosaltres mateixos i

necessitam manifestar-nos per no ser absorbits per la gran massa.

(Si algú està interessat en formar part de la creació d'un grup que lluiti per aconseguir la nostra realitat i que Sant Llorenç tengui personalitat pròpia es pot posar en contacte amb nosaltres a través de Ca S'Escaleta).

Maria Caldentey

Unió Mallorquina

Una vegada haver-se celebrat el VII Congrés d'Unió Mallorquina i d'acord amb els seus estatuts, que preveuen la renovació de tots els comitès locals, el passat dia 17 va tenir lloc la renovació de l'òrgan gestor del partit a Sant Llorenç.

El nou Comitè local d'Unió Mallorquina està format pels següents membres. President, Bartomeu Domenge; Secretari, Ignasi Umbert; Vocals, Bàrbara Genovard, Alfred F. Arnau, Miquel Jaume, Eduard Perales i Andreu Salas.

Una de les principals tasques, entre d'altres, d'aquest nou Comitè serà la preparació de les properes eleccions municipals.

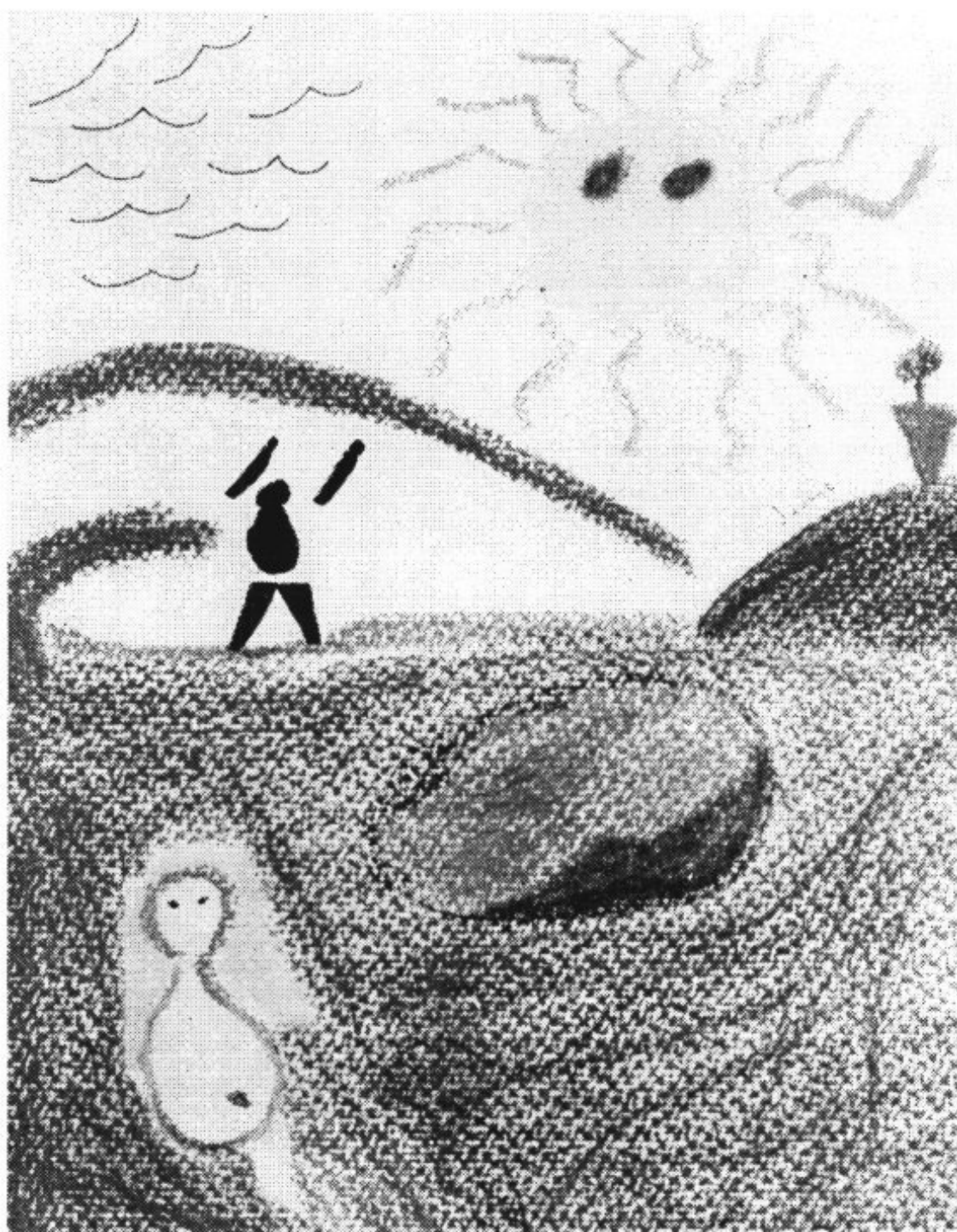

Lira d'Or

Abril 1997
Coordina: J.G.

Portada i textos originals de
Jaume Galmés

De la sèrie *Fills de la Nit*: "Insomne amb sol i dona-pit"

Sonets amorosos

TENDRESA EN TENDRESA (so net)

Vessa tendresa Tendresa en tendresa
Amor en amor amor espargeix
Si dels teus llavis trenques la peresa
Un esbart de «T'estimos» en sorgeix

Del teu cos me n'excita la bellesa
De l'esperit l'esperit m'atordeix
Però el que més de tot l'embriaguesa
Em fa sentir en tu és el panteix

De quan les ànimes nostres i els cors
Fosos en un sol Cos fan ressonar
Vibrants i harmònics els dolços acords

Que ens fan ser aquella Música mateixa
Que surt del pit de Déu quan deixa anar
Fatigat un alè i el llavi bleixa

Si Amor no he dit em mori ara mateix
I qui que sigui que ho negui menteix

CARTA DES DE L'EXILI

Temps difícils, amiga, quasi adversos
aquests que ara de viure ens toquen; sent
això no obstant, però, l'amor que en versos
serens et porto aquí com nodriment.

Te'ls he trenat ben lluny d'afanys perversos,
tal nimfa enamorada i pacient
que, mentre espera aquells braços tan tersos,
garlandes tix amb flors d'enyorament.

Escalfa-t'hi talment com amb un foc:
el que de tu em flameja al pensament
bé la llenya del teu, si vols, encén
també, guardant-te així del fred un poc.

No en diguis mai, del nostre fruit, despulls,
sinó que han de tornar créixer les fulles.

Primeres fredors de novembre

Dia dels Morts

Sonets metafísics

I

Per què l'amor humà, Senyor,
heu fet absorbent i mudable
que en el vostre món admirable
no m'escalfa el foc d'altre amor?

Prou que sotjo el cel insondable
amb els seus astres de cremor
i de l'ocell la tremolor
miro amb mirada insaciable,

però la que vull ja no em vol,
la llum dels meus ulls se m'apaga
i sols en resta l'ombra vaga,

o pitjor encara: sóc un sol
que sobre res no resplendeix,
trist mirall que no et reflecteix.

II

La remorosa nit m'envolta
i les penes em dilueix;
a defora un gall poca-solta
es riu del meu dolor que creix,

i penso: si la pena absolta
fos d'aquest meu pit, se segueix
que la vida tota resolta
tindria ja d'avui mateix;

aleshores, sense dolor
seria per mi tot amor
o viuria sense incertesa;

d'on o bé seria un estel
o un home sense paral·lel:
sense goig i sense tristesa.

III

Dins de la meva soledat
agraciada, un viure canto:
no sols el del cor emboirat
que em batega i, si no, m'espanto,
sinó el de tot home encantat
de seguir al món habitant: ho
confesso: tot meravellat
de ser amb ésser aquí trasplanto.

Tant aquell que del cel divaga
com aquell altre que s'aferra
al que li diuen els sentits,
o el que la passió apaivaga,
o qui es lliura a plers infinits:
jo celebro l'Home a la Terra.

V

Enllà d'aquest tan limitat
vaig veure un món que mai no acaba,
un lloc on tot enamorat
gaudia del que delejava,
on la fèrria realitat
cedia al mall que la forjava
amb tanta de facilitat
com aquí la sorra a qui cava.

I em vaig dir: si jo visc aquí
i és allà tot quant vull tenir,
com m'ho puc manegar, aleshores?

Vés saltant d'ací d'allà, ja que
no a bord d'una vella carraca,
ans en coet vénen les hores.

VII

Allò que de dir febrejava
i m'ha manat que l'escrivis,
de sonet en sonet saltava
talment un peix esmunyedís.

Quan en la ment se m'instal.lava
he cregut veure'l tan precis...
però en escriure s'embullava
fins gairebé restar indecís.

Oh Cel, com de trista i d'etèria
és del poeta la matèria
en què recolza l'existir:

tot el que sent, admira i pensa
no troba cap més recompensa
que encara ha d'acabar de dir!

IV

Ésser una estrella amb cinc sentits
o un ésser vivent de cinc puntes,
traslladar-se a mons infinits,
revifar les coses difuntes;
convertir els monts en munts petits,
poder afirmar «Són» d'uns presumptes,
i que ei sol cregués els teus crits
de «Torna, oh astre que tramuntes.»;
ésser savi en la juvenesa,
i gaudir del cos estimat
ja travessada la vellesa,
traure harmonia d'un mal so:
per a aconseguir tot això,
només el Somni et fou donat.

VI

He vist la faç d'il.luminat
d'aquell que dels àngels tornava,
i amb poca carn que l'encarnava
aquest secret m'ha revelat:

«Creu-me: no siguis malaurat
en refusar el que Déu donava:
cull el somni de la flor blava
mentre fas camí, avisat,
i no curis de malaurança.

Si de seguida no la trobes,
no et facis el desesperat:

continua amb perseverança
cercant aquest or cobejat
o, un poc abans de morir, el robes.»

VIII

Benvingudes Joia i Tristesa
a l'esfera de l'existir:
l'una ens dóna l'embriaguesa
i l'altra il.lumina el camí.

Sabem que s'acaba el patir
quan una joia ens fa escomesa,
i que comença la tristesa
quan el gaudi arriba a la fi.

Jo estic content que totes dues
vingueu sempre al grat del destí
perquè sé que una l'altra explica,
i que una a l'altra significa
una rosa amb les seves pues,
i que per sempre sigui així.

L'Amiga

S'obri una porta i entra dins l'estança, lliscant, una dona incorpòria. De bellesa resplendent, sembla ignorar tothom que hi ha dins la sala, igual que tots els de dins la sala l'ignoren perquè no la veuen, tots sinó jo, que de seguida li llanç esguards com dards de fit a fit, però no se li claven. Ella camina, i el seu cos és fet d'un raig lluminós ple de pampal·loles, igual que les que veim en els ulls d'una dona mortal enfebrida pel desig, just que aquestes, aquí, li omplen tot el cos i a més li'l conformen. No em mira, no sé com se diu; just sé que és aquí per mi. Ara mateix entra dins un quadre que vaig pintar fa temps, un quadre on vaig plasmar una parella d'éssers de foc amb un fènix volatejant mentre es fonen en un bes. L'Amiga -anomen així l'estranya presència- els dessepara, i el fènix, que era de foc, també, és ara de fum i fuig per reduir a cendres els qui feien rotlada amb mi a la camilla. L'Amiga -em dic- és perversa: perverteix l'ordre. Qued, idò, tot sol dins el menjador, tot sol amb Ella, que ara ve cap a mi entreobrint els llavis i, quan m'aixec per correspondre-li el bes, anant-li a l'encontre davant per davant, ella m'és darrera i jo, anant-la a besar, m'he avançat unes passes i em trob davant el mirall que, a més de reflectir la meua cara bocabadada, reflecteix també unes pampal·loles que se m'hi han empeltat després del xoc inexistent, de manera que jo, a partir d'aquell moment, he adquirit una mica de la seva naturalesa: humanis i pampal·loleig a la vegada. Recuperat de la sorpresa, em gir i me la trob darrera; em torn a girar cap al mirall i veig com un camí de pampal·loles surt de les seves abans de doblar-se en el mirall; i em ve una temptació: travessar aquest camí lluminic, però romanc paralitzat. Ara, els pampal·lolejants llavis entreoberts se m'acosten una altra vegada, vénen cap als meus -ara també pampal·lolejants- i ens fonem en un bes. Jo acluc els ulls, però no només perquè sempre que bes ho faig així, sinó també per evitar l'ençegament que desprèn la seva mirada. La bes, dic, i en el besar-la sent els plaers de l'ànima en els llavis, totes les hores de plaer que m'han donat la música, la poesia, la pintura, l'escultura, la dansa, les tenc ara contingudes en l'instant de la besada a la punta de la llengua, que pega copets a

la seva com un batall a les parets de la campana, i els sons argentins que feim vénen uns querubins a recollir-los en tassetes d'or per fer-ne després caixetes de música. Les meves mans, que no sé per què les tenia darrera, intenten ara recórrer l'esquena de l'Amiga, però el que en realitat recorren és el meu pit: no puc tocar-li la resta del cos, tan sols la boca, però com que el meu amor per Ella és infinitament més gran que el que he sentit per qualsevol, ni que se sumassin tots els meus in comptables enamoraments, aconseguisc, amb la llengua, arribar-li al cor, que el té de carn, com jo, permetent-me un coneixement ple i exacte de la ciència de l'amor: textura, sabor, olor. Entretant veig com unes diminutes ales cotonades, les del querubí més endarrerit, estan a punt de perdre's de vista en el cel blau que es veu a través de la finestra entre el muntant de dalt i la llimonera del corral; i és que la música som ara nosaltres dos, Ella i jo. Un pic desbesats, podria demanar-li allò de per què el sofriment i la mort i coses per l'estil, però no ho faig: ara tenc el coneixement ple i exacte de la ciència de l'amor i -em dic- no sigui cosa que se'm vessi p'enterra com una essència irrecuperable si comet tal imprudència; a més, tampoc no li faig cap altra pregunta perquè som feliç; ni tampoc li don cap altra conversa perquè sé que Ella ho sap absolutament tot de mi, coneix fil per randa cada raconet del meu ésser; ni li oferc esc tampoc cap copa perquè ja té la dels meus llavis; ni li regal cap diamant perquè la més ínfima de les seves pampal·loles fereix l'ull més que cap joia terrena; ni li deman si s'estarà molt de temps aquí perquè està clar que aquestes coses no solen durar gaire; ni d'on ve perquè potser no vol que vagi a molestar-la o perquè potser és casada. No li deman res de res, per tant, per tot això i perquè gràcies a Ella

tenc un coneixement ple i exacte de la ciència de l'amor, ni tampoc què pensa de mi perquè ja sé que sap que me'n desfaig amb el meu món meravellós dins aquest. Em besa de nou, em besa i no promet ni vull promeses. Em besa i prou. I prou, ja que tampoc no hi afegesc allò de si somii o estic despert: en part perquè esta molt vist i en part perquè a un patidor d'una gran desgràcia també se l'hi podria demanar. Dorm o somii de despert? Qui ho sap, i qui ho sap millor que no m'ho digui. Qui veies Déu perdria el coneixement, fins i tot el ple i exacte de la ciència de l'amor si, com jo, tengués la sort de tenir-lo. Ella em besa i em besa i em besa fins a perdre la saliva, l'alè, tot. Em besa i em besa. I sempre, jo, amb els ulls clucs.

Notes històriques sobre la nova vila de Sant Llorenç

Ramon Rosselló

Amb motiu de les Corts de Cadis, l'any 1812, i altres èpoques constitucionals posteriors, alguns llogarets sufraganis de viles majors intentaren separar-se i alguns ho aconseguiren, però hagueren de passar per diverses separacions, unions i altra vegada separació fins a arribar a la definitiva. Aquestes breus notes són un resum d'alguns dels documents referents a aquest tema i a Sant Llorenç. Diuen així:

1814.- *"Expediente formado a consecuencia de las representaciones dirigidas al Real Acuerdo por los Ayuntamientos de las villas de Manacor i San Lorenzo del Cardasar sobre división de término y otros puntos"*. En realitat són dos lligalls. En el segon, el vicari de Sant Llorenç Francesc Floriana diu que actualment el poble està format per 1.010 ànimes. En un altre escrit, el rector de Manacor diu que el poble de Sant Llorenç està format per 334 ànimes de veïnatge i 325 en el 65 cases de camp. Continua dient que els pastors i joves llogats sol esser per un any i essent casats han de mantenir les seves famílies que resideixen a altres pobles com són Artà, Son Servera i molts de Manacor, llocs on paguen les contribucions i càrregues. Acompanya el document una relació nominal de tots els caps de família i nombre de persones que habiten a cada casa. Per exemple, a la Cova hi viuen 6 persones, a Son Poca Palla 4, a Monsèriu 5, a Sa Marineta 10, etc. (ARM Audiència 826 n°8).

1814.- Expedient en què Gabriel Galmés i altres individus que componien l'Ajuntament de Sant Llorenç, es queixen del de Manacor perquè aquest no vol pagar els comptes del que pagaren en el temps que fou Constitucional. (ARM Audiència n° 89).

1816.- Expedient en què Antoni Sard de Sant Llorenç demana que Pere

Francesc Sard i Galmés intervingui en el repartiment de contribucions que es facin a Manacor. Es diu que com a sufragani de Manacor s'havia acostumat a que Sant Llorenç tingués un regidor representant a l'Ajuntament de Manacor. (ARM Audiència 831 n° 5)

1816.- Antoni Sard i altres de Sant Llorenç sol·liciten que els sia concedit el privilegi de ser vila. (ARM Audiència 833 n° 93. A l'actualitat aquest document s'ha perdut).

1818, 19 desembre.- El tinent de batle de Sant Llorenç demana sia nomenat un oficial saig. (ARM Audiència 839 n° 122)

Empatronamiento o relación de los vecinos y almas que se encuentran en el día en este Pueblo de San Lorenzo Descartesa y su término.

Vecinos	Almas		
1º Casa de Martín Marsal	2	27 Casa de Mateu Gelabert Pusa	4
2º Casa de Andrés Pasqual	3	28 Casa de Mateo Gelabert Cotà	3
3º Casa de Bartolomé Sureda	5	29 Casa de Lorenzo Riera	4
4º Casa de Juan Nadal	5	30 Casa de Pedro Soler	2
5º Casa de Juana Maria Sureda	3	31 Casa de Juan Sureda	3
6º Casa de Jayme Femenia	2	32 Casa de Pedro Font	4
7º Casa de Juan Gelebert	2	33 Casa de Bartolomé Umbert	5
8º Casa de Antonio Juan Farregut	6	34 Casa de Miguel Galmés	3
9º Casa de Antonio Alamayñ	5	35 Casa de Bartolomé Gelebert	5
10 Casa de Pedro Font Coix	7	36 Casa de Francisco Gelebert	3
11 Casa de Pedro José Riera	6	37 Casa de Mateo Brunet	4
12 Casa de Margarita Nabot	1	38 Casa de Jayme Brunet	4
13 Casa de Gabriel Puigròs	5	39 Casa de Jayme Umbert	3
14 Casa de Juan Domenge	4	40 Casa de Melchor Riera	5
15 Casa de Bartolomé Pasqual	5	41 Casa de Juan Llull	7
16 Casa de Bartolomé Fabrer	5	42 Casa de Maria Soler	3
17 Casa de Tomàs Ribot	5	43 Casa de Mateo Riera	4
18 Casa de Sebastián Planici	5	44 Casa de Maria Anna Pasqual	4
19 Casa de Juan Riera	4	45 Casa de Gerónimo Salas	4
20 Casa de Honofre Riera	3	46 Casa de Antonio Ballaster	3
21 Casa de Bernardo Galmés	2	47 Casa de Bartolomé Basa	7
22 Casa de Lorenzo Gamundi	4	48 Casa de Bartolomé Llinàs	3
23 Casa de Sebastián Amer	4	49 Casa de Bartolomé Vaquer	4
24 Casa de Lorenzo Riera	4	50 Casa de Guillermo Cánaves	2
25 Casa de Juan Sancho	2	51 Casa de Pedro Antonio Riera	5
26 Casa de Bartolomé Pasqual	2	52 Casa de Juana Maria Alsemora	5
		53 Casa de Guillermo Riera	3
		54 Casa de Bernardi Fabrer	3
		55 Casa de Pedro Oliver	4
		56 Casa de Jayme Mas	3
		57 Casa de Antonio Estelrich	2
		58 Casa de Estevan Perera	4
		59 Casa de Pedro Riera Peret	5
		60 Casa de Antonio Morey	2
		61 Casa de Bernardo Rosselló	5
		62 Casa de Antonio Riera	4
		63 Casa de Antonio Vaquer	3
		64 Casa de Juan Planici	3
		65 Casa de Guillermo Vaquer	4
		66 Casa de Bartolomé Soler	6
		67 Casa de Jayme Carrió	3
		68 Casa de Juan Brunet	3
		69 Casa de Melchor Riera	4
		70 Casa de Pedro Juan Llull	4
		71 Casa de Lorenzo Bauzá	6
		72 Casa de Jayme Brunet	4
		73 Casa de Pedro Juan Vaquer	6
		74 Casa de Andrés Pasqual	2
		75 Casa de Miguel Sancho	3
		76 Casa de Mateu Salas	4

(Continuarà)

La poesia de M.López Crespi

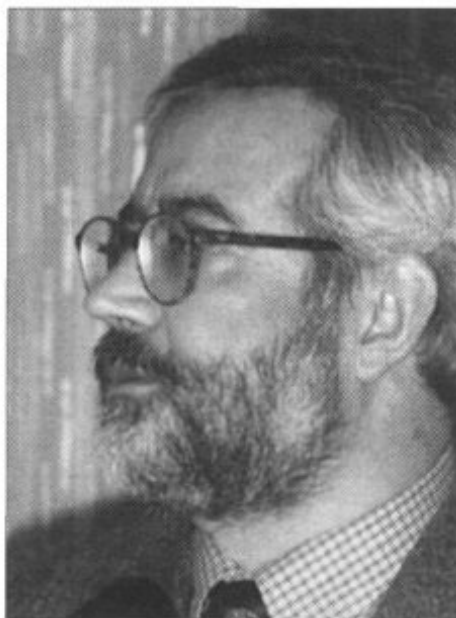
DAMIÀ PONS I PONS, *Conseller
President de la Comissió de Cultura i
Patrimoni Històric del Consell Insular
de Mallorca*

**Crec que és saludable llegir els llibres
de poemes de la mateixa manera que
a l'estiu tastam l'aigua de la mar**

Les meves paraules d'avui neixen de la lectura feta sense xarxa de *Punt final*, l'obra que recentment ha publicat l'Editorial Moll a la més històrica de les col·leccions de poesia que mai han existit a Mallorca. Dic que és una lectura sense xarxa perquè l'he afrontada sense comptar amb la referència de cap altre lector ni tampoc amb cap mena d'explicacions interpretatives que la interrogació del mateix Miquel López haurien pogut posar al meu abast. Crec que és saludable llegir els llibres de poemes de la mateixa manera que a l'estiu tastam l'aigua de la mar: amb una capficada. La sensació del primer cop, sec i dur; l'enrampada emotiva que pot produir-nos l'electricitat d'un vers; la intuïció poc perfilada que creu endevinar un determinat sentit en el si d'una imatge que pertany al món de les ombres més fosques. La poesia ha de ser comunicació, és clar que sí, però sobretot ha de ser un gest d'escarni a la comunicació banalitzada, a la comunicació feta amb retalls de tòpics i d'obvietats.

**A *Punt final* hi ha el món vital i
ideològic de l'autor**

Dels llibres d'en Miquel López jo n'he llegits, al llarg dels anys, una bona partida. Però de les seves narracions, els seus poemaris, els seus textos teatrals i els seus assaigs sempre subjectius ara mateix en tenc una idea global que no és gaire precisa. La feblesa de la memòria i la inexistència de tot tipus de consulta

prèvia a la possible bibliografia que hagués pogut trobar m'alliberen de qualsevol mena de condicionament. He llegit *Punt final* des de la llibertat de la pròpia subjectivitat. És evident que d'aquesta manera es fa molt més difícil evitar el perill de l'error. Però els lectors de poesia mai no han de témer equivocar-se, més aviat l'amenaça que han de vèncer és la de conformar-se amb la comoditat d'acceptar les lectures que uns altres els puguin donar cuinades.

És indubtable que a *Punt final* hi ha el món vital i ideològic de l'autor. S'ha dit moltes vegades, i jo personalment pens que l'opinió és encertada, que els escriptors sempre estan escrivint, poc més o manco, el mateix llibre. Els diferents títols no serien altra cosa més que variacions d'una única veu, les arrels de la qual, tanmateix, s'alimentarien d'una subjectivitat i d'una experiència de vida i cultura comunes. Ara bé, la qüestió no és aclarir tan sols què hi ha en el llibre, també ens hem de demanar com hi és allò que l'autor hi ha posat.

**El lector de la poesia contemporània
freqüentment té la necessitat
d'arriscar-se a recompondre la lògica
comunicativa del poema**

Els vint-i-set poemes que formen *Punt final* han estat escrits amb un patró estilístic semblant: versos lliures que s'encadenen els uns als altres mitjançant el recurs de la justaposició, un recurs que és omnipresent de manera absoluta. Les línies gràfiques dels versos es corresponen quasi mil·limètricament als períodes sintàctics. Cada vers és en bona mesura una frase dotada de sentit autònom i complet. Ara bé, com són aquestes frases-vers? No hi trobareu uns continguts explícitament transparents ni tampoc una comunicació feta amb el llenguatge logicoperiodístic que acostuma a ser el propi d'aquella literatura que neix de la ideologia i la militància. *Punt final* és un extens catàleg d'imatges, cadascuna de les quals ha de ser afrontada pel lector amb tot el risc que sempre representa escodrinjar el món sense senyalitzacions ni guies iniciàtiques. De bon principi, cada poema és en gran part una caixa plena d'obscuritats. Tan sols si ens hi ficam dedins, si n'escoltam els sons i en tocam els volums, podrem reconstruir el sentit profund que s'hi amaga. El lector de la poesia contemporània freqüentment té la necessitat d'arriscar-se a recompondre la lògica comunicativa del poema, talment com ha de fer l'infant que si vol veure amb certesa la imatge ha d'ajustar les peces del trencaclosques. I què hi podem trobar, a *Punt final*, si ajuntam les peces? Personalment hi he acabat trobant una bona part d'aquelles idees-força, sempre enèrgiques i sinceres, que una vegada i una altra es manifesten a l'obra d'en Miquel López Crespi. En aquesta ocasió, però, expressades amb la veu sempre ambivalent d'unes imatges que s'afanyen

a produir suggerències molt més que no a divulgar certeses.

Mallorca: la terra que expulsa els fills que més apassionadament havien lluitat per fer-la lliure i justa

A *Punt final* s'hi expressa el desencís davant un temps històric recent que no ha estat talment com el poeta l'hauria desitjat. L'època en què semblava que totes les utopies podrien ser possibles sobreviu en les vivències de l'autor, com una mena de mite, com aquell paradís perdut al qual una vegada i una altra ens fa retornar la nostàlgia. El poeta, davant la constatació del fracàs dels seus somnis i projectes, reacciona de manera diferent. D'una banda, recorre a la invectiva contra tots aquells que s'han fabricat un bon caminal amb l'escrutor de les seves renúncies; d'altra, el poeta decideix allunyar-se, cap al sud, talment com ho va fer en el segle XIV aquell franciscà renegat que abjurà de l'illa de Mallorca i es convertí en adepte de l'Islam. En definitiva, la terra que

expulsa els fills que més apassionadament havien lluitat per fer-la lliure i justa.

Altres voltes tot torna a ser novament possible

En coherència amb aquest contingut, el llibre és ple d'imatges que remetent al naufragi de les utopies del poeta i de tota la gent que com ell varen creure que seria possible una altra realitat. Ni tan sols la vivència de les meravelles que produeix el plaer de l'amor eròtic li permeten alliberar-se dels mals glops que quotidianament regala la realitat. I tampoc no ho permet la recuperació a través del record dels temps de la infantesa, perquè aquesta no va ser ni molt manco un jardí paradisiac, ans al contrari, la infantesa del poeta va anar lligada a l'experiència de la guerra i a les conseqüències que se'n derivaren, que foren especialment cruels en el si de la seva família i en el solar de la seva terra. L'adolescent rebel troba en les víctimes de la guerra civil i en els revolucionaris que assaltaren la Bastilla els referents positius d'una

història en la qual els humiliats i els poderosos han mantingut permanentment l'abraçada del conflicte.

Tanmateix, però, el poeta no és vençut per un pessimisme històric derrotista. Encara és capaç d'imaginar l'aparició d'una nova gent que altra volta serà capaç d'escalar «les més altes muntanyes».

Altres voltes tot torna a ser novament possible.

I també serà possible que cadascun de vosaltres trobi en aquest excel·lent llibre de López Crespi un bon caramull de missatges i sentits que la meua lectura apressada no haurà sabut descobrir.

Nota: Aquests són els darrers poemaris de l'autor que comenta el Conseller President de la Comissió de Cultura del CIM: *El cicle dels insectes* (Edit. Moll); *Punt final* (Edit. Moll); *L'obscura ànsia del cor* (UIB) i *Planisferi de mars i distàncies* (Editorial Columna).

STILOIMATGES

IGNASI
C/. Major, 47 • Tel. 838351
Plz. San Ignacio nº 3
Tel. 567165 • SON SERVERA

Sembla com si tot el país s'hagués tornat boig

Si un agafa el costum de seguir una mica els programes informatius de les nostres televisions -uns més que els altres- té la sensació que en aquest país nostre ens hem tornat bojos tots. No hi ha dia en què el telediaris de les diferents cadenes, ja sien blanques o vermelles, no ens conti, això sí, per capítols, unes històries de jutges i fiscals on es renten els pedaçs bruts, uns fiscals i uns jutges convertits en estels de la televisió, on totes les seves actuacions són seguides per les càmeres de televisió i convertides en imatges de portada. Uns senyors que sempre havien estat uns personatges seriosos i que de la prudència n'havien fet un acte de fe.

Ara veig que la cosa judicial va per altres camins, alguns jutges pareix que utilitzen el seu càrrec no tan sols per lluir-se personalment, sinó també com una eina política per emprar a l'hora de dur a terme les seves ambicions personals o les seves pròpies rancúnies. I el que hauria d'ésser un model de prudència es converteix en notícia de primera pàgina, conduint tot això a la condemna popular -al menys a certs mitjans de comunicació- abans d'ésser jutjada la persona que es veu implicada en qualsevol de les trames que a diari els interessos oposats escampen pel carrer a través dels mitjans de comunicació que controlen, en un afany immens per controlar la comunicació, tant l'escrita com l'àudio visual, per així tornar a reconvertir-nos en els bojos de la caixa beneïta.

Si giram pàgina, no hi ha dia que les revistes del cor, que abans només ens parlaven de la realitat, ja fossin

princeses casadores o dels balls de les debutants, ara veim que els nous rics s'han convertit en els principals actors de la comèdia diària; si un es casa amb *fulana*, si l'altre se separa de *zutana*, si aquella està embarassada del seu nou amic-abans li dèiem el *querido*-, que si na *mengana* ha venut l'exclusiva de l'operació per llevar-li un bony que li havia sortit al *pompis* -vulgarment en el cul- si la model tal s'ha aplegat amb *fulano* que té molts de doblers, si el comte *tal* es tira l'amiga de qual, etc. etc. En una paraula, les -i els- models, que quasi sempre havien estat persones anònimes, ara són súper estrelles convertides en *sex-simbols* predisposades a ajuntar-se amb qualsevol, sempre i quan aquest tingui molts de diners, no fa res si és vell, lleig, panxarrut i que no alci -encara que sempre diuen que estan molt enamorades-. Això sí, una vegada li han netejat una mica la butxaca l'enamorament les espassa. En una paraula, és l'intercanvi de colles duit a terme per la via del talonari.

I aquest és el panorama que avui ompl les revistes de més tirada del nostre país i els programes de més audiència. Obris qualsevol cadena de televisió i ja sia al migdia o al vespre sempre hi trobes la mateixa gent, les mateixes models, els mateixos personatges que ens conten la seva vida com si fos la més interessant del món, i jo crec que ens serveix de poc saber si la model *tal* ha cobrat cinc o deu milions per despullar-se -encara que després es faci la pura dient que s'han introduït dins la seva intimitat-, o si na *fulana* te un nou *xixirbei*.

Per això crec que cal fer una reflexió sobre el perquè del gran seguiment que tenen aquests personatges, creats per uns mitjans de comunicació que tant sols pretenen fer més diners, encara que sia sobre la banalització de la vida, mostrant la imatge decadent d'unes persones que no fa massa temps ben fàcilment haguessin estat anomenades putetes. I és que la diferència és tan sols del preu que cobren unes i el que cobren les altres, unes ho fan a cambres miserables i les altres ho fan dins xalets o suits de luxe, unes van en iot i Rolls Royce i les altres han de fer el carrer. En molt pocs anys em passat d'admirar a banquers i homes d'enriquiment ràpid a admirar models i al.lotes que han fet del seu cos una arma per fer-se riques en poc temps a costa de milionaris de cabells grisos. I és que aquest país nostre és així, som capaços d'estar una hora davant la caixa beneïta escoltat les bajanades d'aquests personatges que l'únic mèrit dels quals és tenir una bona perxa, i apagar-la quan hi ha un documental que ens pot ensenyar moltes coses de la vida.

Però, què n'hem de fer, tots carregats de culpa? Vendre les cases i anar a lloguer o dormir davall l'ametler, perquè aquest país nostre sembla que no té remei.

Ignasi Umbert

DISSABTE, 3

- 09.30 Baby-bàsquet
Son Carrió/Sant Llorenç
10.00 Bàsquet benjamí
Son Carrió/Sant Llorenç
10.00 Torneig de tennis
11.00 Bàsquet infantil femení
Son Carrió/Perlas Manacor
12.00 Futbolet
Son Carrió/Es Liceu

DIUMENGE, 4

- 06.30 Pesca de roquer
10.00 Futbolet infantil
-Son Carrió/Son Servera
-Son Carrió/Pla de na Tesa
10.00 Torneig de tennis
11.30 Bàsquet
-Júnior cadets
-Antics jugadors
12.15 Voleibol
12.30 Pesada del peix

DIMARTS, 6

- 21.00 Passacarrers
Banda de Sant Llorenç
21.30 Pregó
Gabriel Galmés
22.00 Exposicions
-Punt Mallorquí
-Pintura
-Tómbola
-Pere Pujol

DIMECRES: Diada Infantil

- 10.30 Concentració al polisportiu
11.00 Jocs
21.30 Música

DIJOUS, 8

- 11.30 Missa
12.30 Visita a les exposicions
13.30 Refresc per als jubilats
18.00 Futbol: fadrins/casats
21.00 Concert dels més joves
Escola de música

DIVENDRES, 9

- 21.30 Torrada popular
22.30 Verbena
-Cocktail

-Rodamons**DISSABTE, 10****Joves**

- 11.00 Concentració i berenar
12.00 Carreres de carretilles
12.30 Carreres de sacs
13.00 Pal ensabonat
14.00 Dinar
16.00 Patinatge per al poble
17.00 Futbolet femení
fadrins/casades

General

- 11.00 Sonada de xeremics
15.00 Tir al colomí
15.30 Cursa d'automodelisme
23.00 Concert
-No diguis dois
-Ja t'ho diré

DIUMENGE, 11

- 10.00 Globus sorpresa
12.00 Mostra de balls mallorquins
15.00 Passacarrers
17.30 Festival de Bandes de Música
21.00 Teatre
Durant el matí: V Fira ramadera
-Races autòctones
-Agricultura ecològica
-Cans raters
-Ca de bestiar
-Aus de presa
-Cabres i ovelles
-Cavalls
-Bonsais

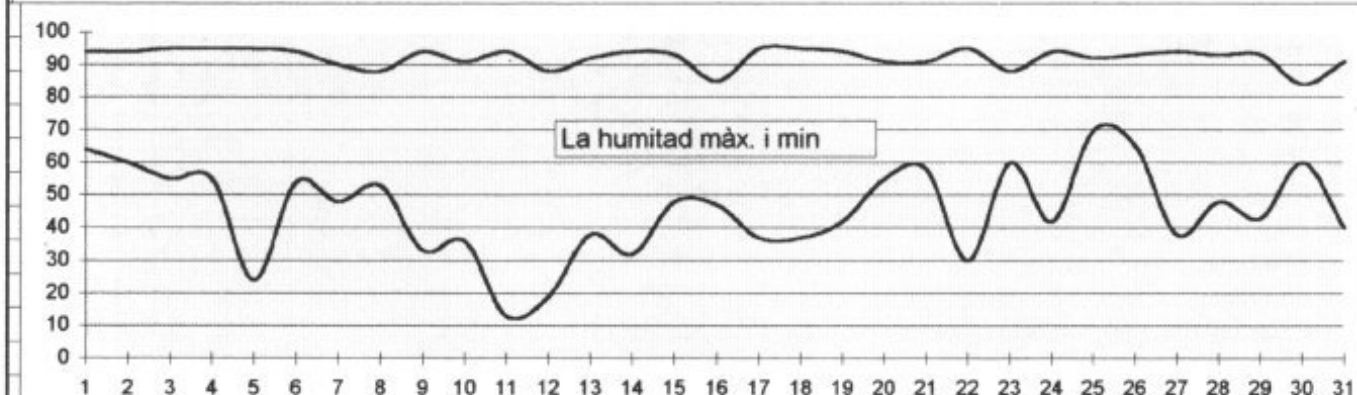
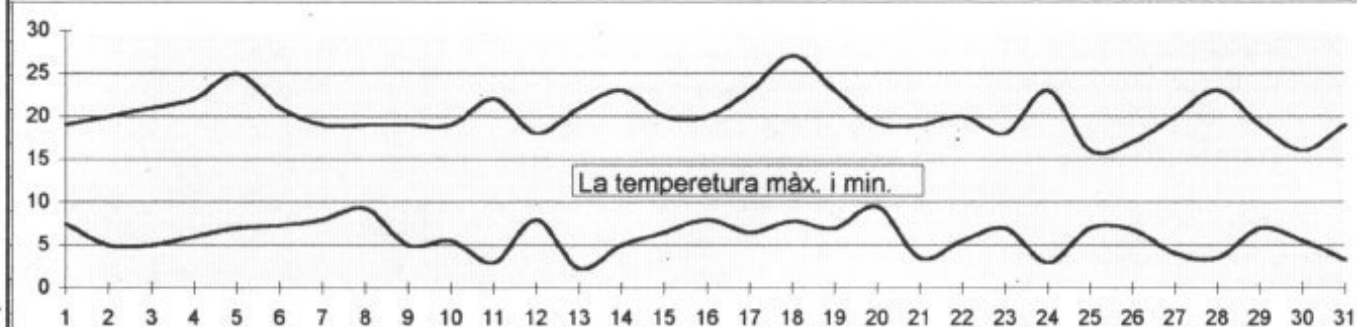
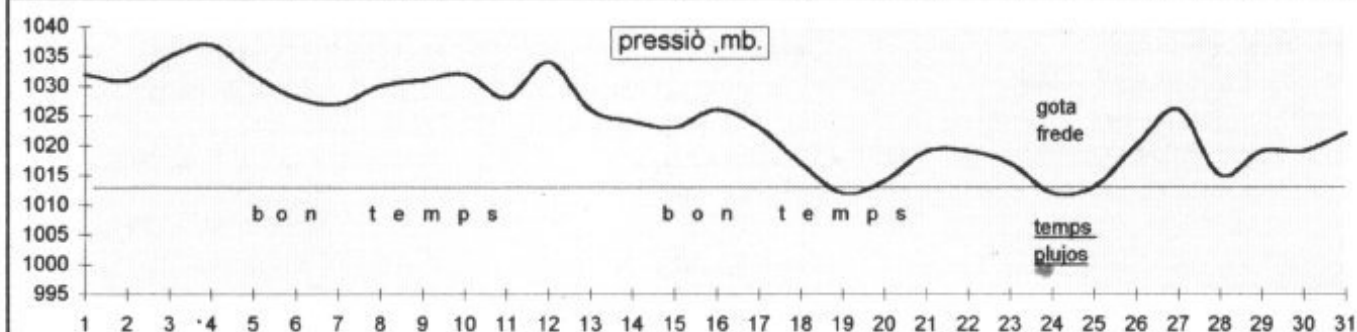
Guillem Llull Gomila

De legat de l'Ajuntament a Son Carrió

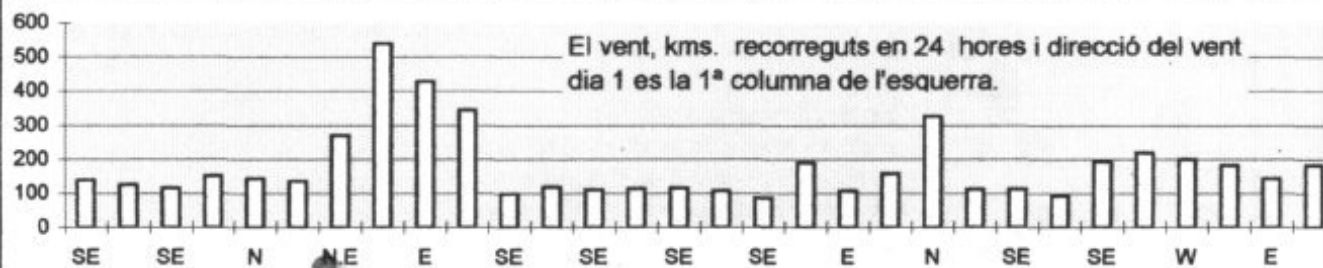
CA'N XESC ESTACIÓ PLUVIOMÈTRICA B 480 S. LLORENÇ DESCARDASSAR MARÇ 97

		DADES DEL 97		DADES DEL 96	
		SERE	21	SERE	9
		NUVOL	7	NUVOL	8
		COBERT	3	COBERT	14
La pluja		GELADES	3	GELADES	8
		BOIRADES	3	BOIRADES	1
S. Llorenç	4,1	TEMPEST.	0	TEMPEST.	2
S.Fontpella	20	CALABRUIX	0	CALABRUIX	2
S.Planes	12	TEMP.MÀX.	26,5	TEMP.MÀX.	21
S.Roca	1	TEMP. MIN.	2,3	TEMP. MIN.	0
S.Vives	8	TEMP. MITJA	13	TEMP. MITJA	13
Infern	12	MAX. MITJA	21	MAX. MITJA	16
S.Surede	5	MIN. MITJA	6,1	MIN. MITJA	11
Es Recreo	7	PLUJA	4	PLUJA	45
S.Costas	3,5	PLUJA ACUM.	50,7	PLUJ ACUM.	136

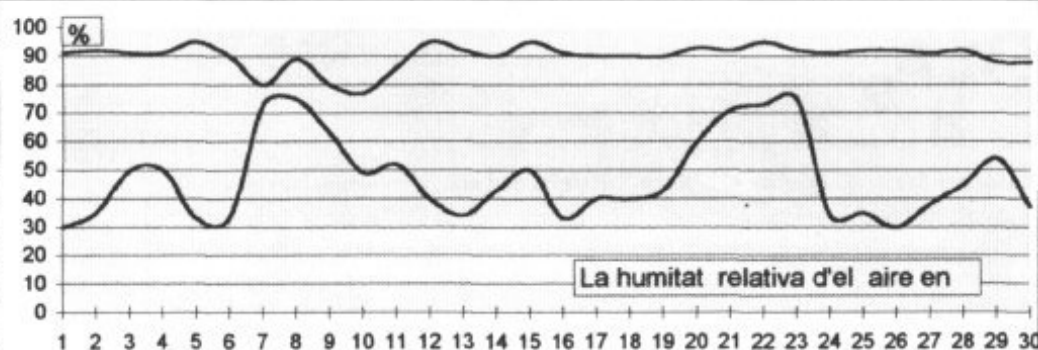

CA'N XESC ESTACIÓ PLUVIOMÈTRICA B 480 S. LLORENÇ DESCARDASSAR
ABRIL 97

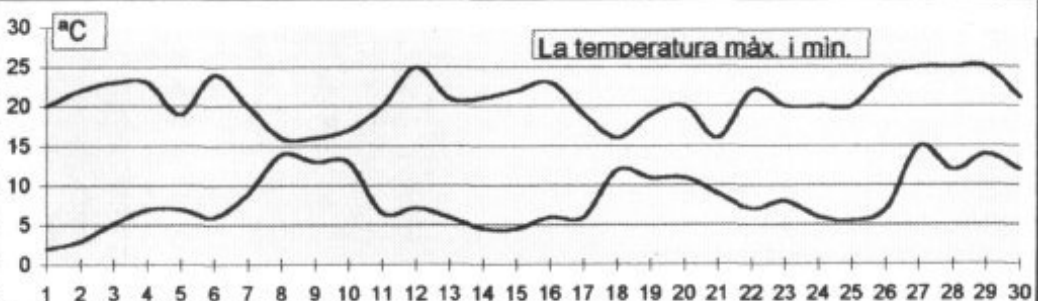
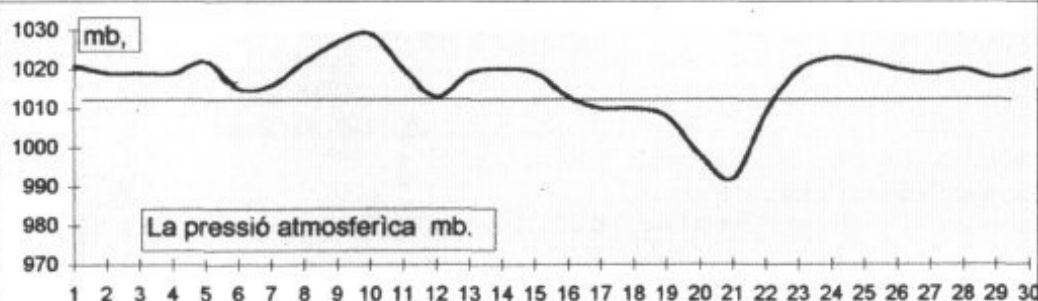
DADES DEL 97

SERE	18
NUVOL	5
COBERT	7
GELADES	2
BOIRADES	0
TEMPEST.	1
CALABRUIX	0
TEM. MAX.	25
TEMP. MIN	2
TEMP. MITJA	14,5
PLUJA	26
PLÙJA ACU	76,6

DADES DEL 96

SERE	8
NUVOL	7
COBERT	15
GELADES	2
BOIRADES	1
TEMPEST.	4
CALABRUIX	0
TEM. MAX.	25
TEMP. MIN	2
TEMP. MITJA	14
PLUJA	66
PLÙJA ACU	202

La pluja

S. Llorenç	26
S. Fontpella	29
S. Planes	35
S. Roca	21
S. Vives	30
Infern	33
S. Surede	28
S. Ferrers	33
S. Costas	28

Dos mesos, tres plogudes: el 4 de febrer, 10 litres; el 25 de març passà una gota freda per Mallorca i deixà caure 90 litres a Palma i 4 a Sant Llorenç; entre el 17 i el 20 d'abril una borraqueta aportà 26 litres, i això és tot fins al dia d'avui, 30 d'abril. L'esquema de dalt mostra una representació gràfica on la corba és la marxa de la pressió atmosfèrica, que en bona part és la responsable dels fets.

La temperatura s'ha mantingut molt constant en aquests mesos, sobretot la màxima.

En el capítol del vent el fet més important va ser la llevantada que durà quatre dies seguits, i que tragué algues a les costes del Llevant. La velocitat màxima assolida a Sant Llorenç fou de 62 km/h, i el recorregut màxim en 24 hores fa ser de 540 km.

Canviant de tema, aquest mes juntam març i abril per posar-nos més al dia i no haver d'anar sempre amb un mes de retràs.

MOTS ENCREUATS

Horitzontals: 1.-Que se segmenta en trossos en forma d'escama. 2.-Estudi i interpretació de les imatges i les representacions artístiques figurades. La primera. 3.-Relatiu o pertanyent a un lloc determinat. Planta metzinosa, arbustiva, que viu com a ruderal a les terres de clima calent i de les llavors de la qual prové l'oli de ricí. Cinquanta. 4.-Acció d'anar a un indret. Pare del pare o de la mare. Nota musical. 5.-Símbol de l'oxigen. Metall groc. Proveït d'una nansa. 6.-Arbre caducifoli, de fulles asimètriques i dentades i fruit alat que es fa sobretot en indrets humits. Símbol del fòsfor. Al rev., acusatiu masc del pronom de tercera persona ell. Nom de lletra. Nota musical. 7.-Plafó on es col·loquen cartells o anuncis. Consonant. 8.-Animar el foc remouent els tions perquè cremin millor. Datiu singular del pronom de tercera persona ell. Aliment. 9.-Consonant. Que té ubiqüitat. Aixafar. 10.-Terminació verbal. Cinquanta. Escapar-se sota la forma de partícules subtils. 11.-Qualsevol de les nimfes que, segons els antics, habitaven els boscos. Que ama. 12.-Moixonet. Germana. Mamífer rosegador de la família del múrids de pelatge fosc i orelles dretes.

Verticals: 1.-De color morat clar. Flauta globular, de forma ovoide, amb vuit forats que es tapen amb els dits. 2.-Càrrec d'econom. Tallat arran. 3.-Petita quantitat. Corrent natural d'aigua que va a parar al mar, a un llac o a un altre riu. Nom de lletra. 4.-Que no es pot adoptar. 5.-Treure gruix a una fusta amb un instrument tallant. El principi d'erició. Cara del dau marcada amb un punt. 6.-Al rev., pronom. Dins els dos buits següents dues consonants. Nom de

lletra. Símbol de l'oxigen. 7.-Vent que bufa de mar cap a terra. Massa d'aigua salada que cobreix una gran part de superfície de la Terra. 8.-Part davantera d'un projectil. Grup d'abelles que emigren plegades d'un buc en companyia d'una reina per formar una nova colònia en un altre indret. 9.-Ricí. Moure's passant d'un punt a l'altre en una direcció determinada. 10.-Cap vegada. Símbol del sofre. Nom de lletra. Ésser fantàstic que es representa sota la figura d'una dona dotada d'un poder sobrenatural. 11.-La segona. Molt poc freqüent. Libèl·lula. 12.-Moure les ales. Déu egipci.

Solució:

Horitzontals: 1.-Lepidiforme. 2.-Iconologia. A. 3.-Local. Ricí. L. 4.-Anada. Avi. Re. 5.-O. Or. Nansat. 6.-Om. P. Le. E. Re. 7.-Cartellera. J. 8.-Atiar. Li. Pa. 9.-R. Ubic. Xafar. 10.-Ir. L. Emanar. 11.-Napea. Amador. 12.-Ase. Sor. Rata.

Verticals: 1.-Lila. Ocarina. 2.-Economat. Ras. 3.-Poca. Riu. Pe. 4.-Inadoptable. 5.-Dolar. Eri. As. 6.-Il. LL. Ce. O. 7.-Foranell. Mar. 8.-Ogiva. Eixam. 9.-Riciner. Anar. 10.-Mai. S. A. Fada. 11.-E. Rar. Parot. 12.-Aletejar. Ra.

BROU DE LLETRES

B A E D E D B A P O R C
O F D K H G C T S M N E
F L O B A T U A L F A I
G C L L A B M I C E R H
T O Ç N J I D M C F S P
W F A G O T M E X A I Q
V A I I B O G R B R Z R
B C N J O A T E T A L S
C A A L E K N X M T I N
M R A H V Y S J A I E Y
L A L L A N O S O C T O
K M E N A R B D I C M L
R S T B C D Z T G H O P
L M B T O A T G I E R U

Apa, a cercar dins aquest brou de lletres els noms de deu instruments musicals.

Solució:

Flauta, citara, oboe, banjo i maraca. Dolçaina, fagot, xeremía, cimbal, sonall,

Telèfons

Ajuntament	56 90 03
	56 92 00
Polícia municipal	56 94 11
Polícia nacional	55 00 44
Cuàrdia Civil	56 70 20
Casa de Cultura	56 90 83
Unitat Sanitària	56 95 97
P.A.C. Son Servera	56 71 68
Ambulatori Manacor	55 42 02
Son Dureta	28 91 00
Escola	56 94 83
Bombers	55 00 80
Urgències	061
Jutge	56 90 46
Clavegueram	81 03 59
S.M.O.E.	56 95 49
Ca ses Monges	56 90 83
Funerària	52 60 53
GESA (oficines)	55 41 11
GESA (avaries)	84 33 33
Grua	55 03 44
Hisenda	55 35 11
Teatre de Manacor	55 45 49
Parròquia	56 90 21
Oficina Atur	55 20 81
Telèfon de l'esperança	46 11 12

Joieria Demenias

*llestes
de
noces
i
objectes
de
regal*

*Rector Pasqual, 8
Sant Llorenç*

Missioner: artesà de concòrdia i pau

Què són els missioners? Agitadors socials, endormissadors de pobles, líders revolucionaris, espiritualistes que proclamen resignació, què són? I, com a conseqüència, què fan? Ja que no poden, al mateix temps, actuar de revolucionaris i predicadors de resignació, alliberadors i creadors de dependència... Què són i, per tant, què fan?

Serà bo demanar-ho als mestres en aquests sabers. I Mallorca, ja en el segle XIII, oferí a la Humanitat un dels millors mestres: Ramon Llull. Seglar mallorquí que des de la seva conversió s'entregà amb radicalitat a propagar la fe cristiana. Els musulmans eren en aquella època els infidels a convertir. Com? Aquí trobam, amb la màxima claredat què és un missioner.

Era l'any 1292, mestre Ramon escriu al Papa Honori IV i li envia l'obra que acabava d'enllestir: «Tractatus de modo convertendi infideles». Vet aquí el seu pensament: «No val més triomfar dels infidels en la discussió, convencent-los gràcies als atributs divins i raons necessàries, en lloc de fer-los la guerra, occint-los de llurs terres? Convertim-los i deixem-los els béns que posseeixen, siguem ARTESANS DE CONCORDIA I PAU».

Artesà, «aquell que construeix o elabora -ha escrit Mons. Teodor Ubeda- qualque cosa amb les seves pròpies mans, posant-hi tota la saviesa del seu esperit i del seu poble, tota l'atenció i l'esment, peça a peça, amb estimació pel que fa i per allò que construeix, disfrutant de fer el que fa, amb goig i alegria que després es reflecteix en aquella obra ben feta i plena de bellesa i de vida. I endemés que treballa en la humi-

litat i el silenci, sense espectacularitat, amb eines i instruments senzills i pobres, concentrat amb la seva obra, sense presses, ben confiat en la inspiració i l'amor que posa en el seu treball. Sabent que mai podrà aspirar a una gran producció massiva, però segur que el que fa serà perfecte i bell, tindrà vida, perdurará en el temps i donarà felicitat a la mateixa obra i a tots els qui la pugin contemplar en el futur».

Magnífica descripció de la tasca dels missioners. Tasca silenciosa, ja que només són notícia quan els mitjans de comunicació els troben a l'ull de la tempesta que els interessos econòmics o estratègics han desencadenat als pobles on els missioners serveixen. Ja hi eren abans i continuaran, més que mai, quan escampi el temporal i hagin de refer tanta destrossa material i espiritual, de desenvolupament material i humà.

Una tasca per crear concòrdia. Per això ensenyen, amb l'exemple sobretot, i també amb les seves paraules i realitzant projectes de desenvolupament integral, ben pensats i estructurats, a deixar-se guiar per la justícia que suposa respectar els drets dels altres i complir els propis deures. Ensenyen a viure, en la pràctica, la fraternitat que esdevé, per a les persones i per als pobles, autèntica i profunda felicitat. Amb la concòrdia, la pau. Sempre fruit de la justícia; encara més, fruit de l'amor, per esser pau de veres i duradora.

No han mancat, ni manquen, clixés que volen explicar de manera ben distinta què és un missioner. Ja Ramon Llull tingué els qui se'n reien de la seva bonhomonia, i de l'escola de llengües (aprendre l'àrab per

poder dialogar, sobretot de la seva entrega generosa fins a vessar la sang. A Bartolomé de las Casas li enflocaren tota la «leyenda negra» amb la que «l'Imperio» volia defensar-se de la mala consciència que li creava la vida i l'obra dels missioners. Molt especialment volia doblegar-la perquè sorgia de l'Evangeli, la forta i clarivident resistència a la dominació.

Més tard les grans potències n'aprengueren, i en lloc d'atacar els missioners intentaren domesticar-los. I a vegades, a redols, ho aconseguiren. La «protecció» dels colonitzadors, fou, quasi sempre, "el abrazo del oso".

Avui els missioners troben dificultats (una mitjana de dos assassinats, màrtirs, per mes) perquè la seva presència, i la seva predicació mitjançant el testimoni i la paraula, estorba el repartiment del món en dues parts: un nord ric i dominant i un sud pobre i explotat. Però els missioners mallorquins, preveres, religiosos/es, seglars, no amollen. Hi són. Amb el goig i la il·lusió que treuen de la fe i de la força que dóna l'amistat amb Jesús.

Els qui continuem a la roqueta també els podem ajudar. La simpatia i l'admiraació la tenim a flor de pell. Podem demanar per ells a Déu que enforteix i entusiasma. I donar-los ànim, sobretot allà on el correu pot dur les nostres cartes. I participar en projectes de desenvolupament. Molt especialment essent nosaltres també aquí, dins aquesta societat nostra que estimam i volem millorar, artesans de concòrdia i pau.

Miquel Mulet Coll

CAMPSA

amb tota la gamma de carburants del mercat

targetes de crèdit i de Solred

Cra. de Palma a Artà, km 55
Sant Llorenç des Cardassar

La carretera de Son Servera fa estona que pateix problemes de circulació. El fet d'esser més dreta que la d'Artà fa que els conductors no mirin tan prim a l'hora de respectar els senyals de trànsit i passin a una velocitat molt superior a la permesa, a vegades fins i tot el doble, i que no respectin ni les amenaces de ràdar de les entrades del poble.

Els aparcaments esporàdics davant garatges, botigues o restaurants tampoc no ajuden gaire a la fluïdesa del trànsit, així com l'encreuament amb la carretera de Son Carrió, que connecta amb la de Son Servera en una petita costeta que dificulta la visibilitat i que ja ha provocat algun accident.

El darrer obstacle que hi han posat, per si no bastaven els esmentats, és aquest gran cartell publicitari de la parada de l'autobús. Els conductors que pretenen accedir a la carretera des dels carrers Ordines o Caritat han de treure tot el morro del vehicle per veure si ve qualcú de la banda de Son Servera, amb el perill que suposa per uns i altres, agreujat per la velocitat que dèiem abans. Si per mala sort hi hagués un accident, de qui seria la culpa? Dels qui circulen per la carretera, que no s'esperen que ningú els barri el pas? Dels qui treuen el morro del cotxe, que si no ho fan així no saben si ve ningú? De l'empresa anunciadora? Dels responsables de la parada d'autobús? De l'Ajuntament, que ha autoritzat l'indret? Del responsable municipal de circulació? Possiblement ningú no la vulgui tenir, a la culpa, però ara, abans que hàgim de llamentat alguna desgràcia, encara serien a temps d'evitar el perill.

I el més collonut de tot és que aquesta parada gairebé no s'utilitza. La gent que va cap a Palma sol esperar majoritàriament a la carretera d'Artà, sobretot devora ca'n Gosti, i la que ho fa a la carretera de Son Servera espera l'autobús al cap-de-cantó de ca'n Pedro de Sa Central; si aquí s'hi sol veure molt poca gent, per tant, és potser perquè la parada està donada de baixa.

Sigui així com sigui la veritat és que la carretera de Son Servera és perillosa i cal cercar-li solucions, bé vetllant perquè no s'hi aparqui, bé llevant noses visuals, bé instal·lant d'una vegada els ditxosos semàfors que fa anys que ens prometen i que no sabem quan arribaran. Uns semàfors que haurien de funcionar millor que els de Son Carrió, que la gent se'ls bota maldament estiguin en vermell,

ja que ni passa ningú per l'altre carrer ni hi ha cap guàrdia que vigili el correcte funcionament del trànsit. I cal fer-ho aviat, no sigui cosa que per deixadesa dels qui se'n tocarien cuidar algú hi perdi la bossa o la vida. O ambdues coses. Mirau els diaris.

Text Josep Cortès
Fotografia: Xisca Santandreu